

ÚTMUTATÓ

Arra vonatkozóan, hogy a Központi Klinikai Laboratórium Mikrobiológiai részlege a vizsgálatokat milyen módszerrel és átfutási idővel végzi és mely esetekben utasítja vissza a mintát.

Vizsgálat megnevezése	Módszer	Átfutási idő (nap)	
		negatív eset	pozitív eset
MIKROSZKÓPOS VIZSGÁLAT			
Mikroszkópos vizsgálat natív anyagból: pozitív haemocultura, liquor, hüvely-cervix-, húgycső- és tracheaváladék, köpet anaerob tenyésztésre küldött minták – kivéve ondó-, prostataváladék	Mikroszkópos vizsgálat Gram / metilénkéssel való festési eljárás után	1-4 óra, haemocultura, liquor esetén azonnali konzultáció a klinikussal	
TENYÉSZTÉSES VIZSGÁLATOK- AEROB			
Vizeletből kórokozó baktériumok és sarjadzó gombák kimutatása	Aerob tenyésztés, identifikálás, csíraszám-, rezisztenciameghatározás	1-2	1-4
Vizeletből és genitális mintákból (hüvely, húgycső) Mycoplasma / Ureaplasma kimutatás	Speciális tenyésztés, identifikálás, csíraszám-, rezisztenciameghatározás	2	2-3
Orr-, torok mintából kórokozó baktérium és sarjadzó gomba kimutatása	Aerob tenyésztés, identifikálás, rezisztenciameghatározás	2	1-4
Orr-, torok mintából MRSA szűrés	Aerob tenyésztés, identifikálás, rezisztenciameghatározás	2	1-4
Szemváladékból kórokozó baktérium és sarjadzó gomba kimutatása	Aerob tenyésztés, identifikálás, rezisztenciameghatározás	2	1-4
Fülváladékból (PIC) baktérium és sarjadzó gomba kimutatása	Aerob tenyésztés, identifikálás, rezisztenciameghatározás	2	1-4
Gyomormosófolyadékból (PIC) baktérium és sarjadzó gomba kimutatása	Aerob tenyésztés, identifikálás, rezisztenciameghatározás	2	1-4
Fülváladékból kórokozó baktérium és sarjadzó gomba kimutatása	Aerob tenyésztés, identifikálás, rezisztenciameghatározás	2	1-4
Nasopharyngeális mintából kórokozó baktérium és sarjadzó gomba kimutatása	Aerob tenyésztés, identifikálás, rezisztenciameghatározás	2	1-4
Hüvely-, cervixváladékból kórokozó baktérium és sarjadzó gomba kimutatása	Aerob, Gardnerella irányú kérés esetén anaerob tenyésztés, identifikálás, rezisztenciameghatározás	2	1-4
Húgycsőváladékból kórokozó baktérium és sarjadzó gomba kimutatása	Aerob, Gardnerella irányú kérés esetén anaerob tenyésztés, identifikálás, rezisztenciameghatározás	2	1-4
Perianalis törlésből ESBL szűrés	Aerob tenyésztés, identifikálás, rezisztenciameghatározás	1	1-4

Perianalis törlésből VRE szűrés	Aerob tenyésztés, identifikálás, rezisztenciameghatározás	1	1-4
Köpet-, tracheaváladékból kórokozó baktérium és sarjadzó gomba kimutatása	Aerob tenyésztés, identifikálás, csíraszám*-, rezisztenciameghatározás	2	1-4
Kanülből baktérium és sarjadzó gomba kimutatása	Aerob tenyésztés, identifikálás, rezisztenciameghatározás	2	1-4
TENYÉSZTÉSES VIZSGÁLATOK-ANAEROB ***		negatív eset	pozitív eset
Bronchusváladékból kórokozó baktérium és sarjadzó gomba kimutatása	Aerob és anaerob** tenyésztés, identifikálás, csíraszám- és rezisztenciameghatározás	2-7	1-7
Műtéti epeváladékból baktérium és sarjadzó gomba kimutatása	Aerob, anaerob tenyésztés, identifikálás és rezisztenciameghatározás	2-7	1-7
Sebváladékból baktérium és sarjadzó gomba kimutatása	Aerob, anaerob tenyésztés, identifikálás és rezisztenciameghatározás	2-7	1-7
Punktátumból baktérium és sarjadzó gomba kimutatása	Aerob, anaerob tenyésztés, identifikálás és rezisztenciameghatározás	2-7	1-7
Gennyből baktérium és sarjadzó gomba kimutatása	Aerob, anaerob tenyésztés, identifikálás és rezisztenciameghatározás	2-7	1-7
Abscessusból baktérium és sarjadzó gomba kimutatása	Aerob, anaerob tenyésztés, identifikálás és rezisztenciameghatározás	2-7	1-7
Melléküregből baktérium és sarjadzó gomba kimutatása	Aerob, anaerob tenyésztés, identifikálás és rezisztenciameghatározás	2-7	1-7
Fülváladékból kórokozó baktérium és sarjadzó gomba kimutatása	Aerob, anaerob (csak otitis media diagnózis esetében) tenyésztés, identifikálás és rezisztenciameghatározás	2-7	1-7
Ondóváladékból kórokozó baktérium és sarjadzó gomba kimutatása	Aerob és anaerob tenyésztés, identifikálás, csíraszám- és rezisztenciameghatározás	2-4	1-7
Prosztataváladékból kórokozó baktérium és sarjadzó gomba kimutatása	Aerob, anaerob tenyésztés, identifikálás és rezisztenciameghatározás	2-4	1-7
Liquorból baktérium és sarjadzó gomba kimutatása	Aerob, anaerob tenyésztés, identifikálás és rezisztenciameghatározás	2-7	1-7
Kórbonctani anyagból baktérium és sarjadzó gomba kimutatása	Aerob, anaerob tenyésztés, identifikálás és rezisztenciameghatározás	2-7	1-7
Haemoculturából baktérium és sarjadzó gomba kimutatása	Aerob, anaerob tenyésztés, identifikálás és rezisztenciameghatározás	5-21	Az automata pozitív jelzést követő 1-3 nap
Székletből <i>Clostridium difficile</i> tenyésztése – amennyiben a gyorssteszt antigén pozitív, de toxin negatív eredményt ad	Anaerob tenyésztés, friss tenyészetből a toxintermelés ismételt igazolásához	2	2

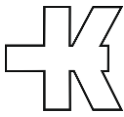
ANTIGÉN- ÉS TOXINKIMUTATÁS - GYORSTESZTEK			
Székletből <i>Clostridium difficile</i> antigén- és toxinkimutatás	Immunkromatográfiás teszt	1-2 óra	1-2 óra, konzultáció a beküldő osztállyal
Liquorból meningitist okozó baktériumok antigénjeinek kimutatása: <i>Neisseria meningitidis</i> A, B, C, Y, W135 <i>Haemophilus influenzae</i> b <i>Streptococcus pneumoniae</i> <i>Streptococcus agalactiae</i> <i>Escherichia coli</i> K1	Latex agglutinációs teszt	1-2 óra	1-2 óra, azonnali konzultáció a klinikussal
Haemoculturából meningitist okozó baktériumok antigénjeinek kimutatása – részletezve l. fent	Latex agglutinációs teszt	1-2 óra	1-2 óra, azonnali konzultáció a klinikussal
Vizeletből <i>Streptococcus pneumoniae</i> antigén kimutatása	Latex agglutinációs teszt	1-2 óra	1-2 óra, azonnali konzultáció a klinikussal
Vizeletből <i>Legionella pneumophila</i> 1 szerotípus antigén kimutatása	Immunkromatográfiás teszt	1-2 óra	1-2 óra, azonnali konzultáció a klinikussal

*Amennyiben a tracheaváladék folyadék formájában érkezik, lehetőség van csíraszám meghatározásra.

**Amennyiben a mintát kettős lumenű bronhoskoppal nyerték, és így az nem kontaminálódhat a szájüregi, ill. garatflórával.

***Az anaerob tenyésztés során, amely a szükséges dúsítás miatt 7 napot vesz igénybe, negatív ill. pozitív részeredményeket ad ki a laboratórium. A végleges eredmény 7 nap után adható ki.

Minden esetben, amennyiben a fentiekől eltérés állna elő, a laboratórium diplomás munkatársai konzultálnak a vizsgálatot kérő orvossal.

Nem fogadható el a vizsgálati anyag, amennyiben:

- az nem beazonosítható és a mintavétel ismételhető
- a kísérőlapon alapvető fontosságú adatok hiányoznak pl. mintatípus megnevezése, vizsgálati kérés iránya, betegadatok, beküldőadatok
- a minta kifolyt, és így a környezettel kontaminálódhatott
- száraz pálcá esetén: ha a mintavétel óta 24 óránál több idő telt el
- transzportos pálcá esetén: ha a mintavétel óta 48 óránál több idő telt
- nem megfelelő tárolás esetén, amennyiben a minta ismételhető (pl. nem bórsavas tartályban érkezett vizelet, ha a mintavételtől 4 óránál több idő telt el, és nem volt hűtve a minta)
- nem megfelelő mintavevőben érkezett (pl. száraz pálcá alkalmatlan anaerob tenyésztésre, bórsavas vizeletes pohár alkalmatlan Mycoplasma/Ureaplasma tenyésztésre)

Amennyiben nem megismételhető mintáról van szó (pl. liquor, műtéti minták stb.), de a mintabeküldésben, -tárolásban, -szállításban hiányosságok merültek fel, a minta feldolgozásra kerül, de a feltárt hiányosságot telefonon közöljük a beküldővel, ill. a kiadott leleten is feltüntetjük azt.

Anaerob vizsgálatra alkalmatlan minták

- száraz pálcán érkezett anyag
- 30 percen túl hűtőben tárolt anyag
- decubitális fekély felszínéről, ill. egyéb sebfelszínről vett minta
- szájüregi felszíni, vattatamponos minták
- felsőlégúti váladékok (torok, tonsilla, orr, nasopharyngealis váladék) – kivéve Plaut-Vincent angina gyanúja esetén, de ezt a kísérőlapon fel kell tüntetni
- alsólégúti váladékok (spontán ürített vagy oro-, ill. nasotracheális leszívással nyert köpet, tracheaváladék, nem kettőslumenű katéterrel vett bronchoscopos váladék)
- spontán ürített és katéteres vizelet – kivéve a suprapubikus aspirációval vett minta, ezt kísérőlapon jelezni kell
- gyomor-, ill. vékonybél tartalom (kivéve kontaminált vékonybél szindróma gyanúja esetén, de ezt a kísérőlapon jelezni kell)
- vastagbél tartalom, széklet (kivéve C. difficile kimutatás esetén, ezt a kísérőlapon jelezni kell)
- vaginális, cervikális váladék (kivéve Gardnerella vaginalis kimutatás esetén)

Az így érkezett mintákat aerob módon feldolgozzuk (ha volt ilyen irányú kérés is), az anaerob tenyésztésre való alkalmatlanságot pedig a kiadott leleten jelezzük.

Mindennemű hiányosságot a laboratórium munkatársai telefonon megkísérelnek tisztázni, amennyiben ez sikertelen, csak ezek után történik a minta visszautasítása, mely tényt írásban is közöljük a beküldővel – amennyiben az ismert.